

Balio Sruogos laiškas Vytautui Steponaičiui, iki 1923-08-23, iš Miuncheno - į Kauną

Siunčiu Gerbačiausko laišką - pasiskaityk - pasitiepšyk...

Siunčiu Gerbačiausko laišką - pasiskaityk - pasitiepšyk: tai atsakymas į mano laišką, kur aš rašiau, kad jau pinigai Berlyne. Kaip matai, jis mano, kad Tu jį savo pinigais į Lietuvą gabeni. Tik laišką paskaitęs, sunaikink ir daryk fizionomiją, lyg aš nebūčiau tau jo siuntęs.

Kas liečia straipsnį, tai interesas toks: užsaciau vienam šetonui, tas vilko, vilko ir atsisakė. Tuomet užsaciau kitam, tas, biesas žino, kur dingo su visu straipsniu - nebesuvaikau. Tai dabar užsaciau trečiam - dr. Adleriui iš Würzburgo. Jis pasižadėjo greit padaryti[.]

O Gerbačiauską - renkitės kaip nors priglauti Kaune ir sudaryt sąlygų, kur jis galėtų skandaluoti. [1]

Tav[o] Balys Sruoga

KOMENTARAI

[1] Juozapas Albinas Herbačiauskas (1876-1944), literatūros kritikas, prozininkas. 1911-1924 m. dėstė Jogailos universitete Lenkijoje lietuvių kalbą. 1924-1933 m. VDU (iki 1930 m. Lietuvos universitetas) dėstė lenkų kalbą ir literatūrą.

Vytautas Steponaitis (1893-1957), karininkas, žurnalistas, tuo metu dirbo Lietuvos kariuomenės Generalinio štabo Spaudos ir švietimo skyriuje.

Balys Sruoga kartu su bičiuliais ieškojo būdų, kaip surinkti Juozapo Albino Herbačiausko kelionei iš Krokuvos į Kauną reikalingą pinigų sumą: „Pinigus (doleriais) reikia įmokėti vienam Berlyno banke (kuris turi santykius su Krakovo bankais) ir man atsiųsti čeką 60 doler.!!! Taip tik galima man pinigus siųsti... [...] Meldžiu, praneškite, kam reikia, kad pinigus man siųstų veikiai... Aš be pinigų ir negaliu pradėti rūpintis gauti leidimą išvažiuoti (daug triūso ir kaštų). Aš manau, kad leidimą gausiu už kokio mėnesio... Iškeliaut galėsiu už 11/2 mėn.“ (Juozapo Albino Herbačiausko laiškas Baliui Sruogai, iš Krokuvos - į Miuncheną, iki 1923-08-23 (3), in: *LNMMB RKRS*, f. 25, b. 364, l. 2r-v).

Juozapas Albinas Herbačiauskas galvojo, kad šią sumą surinko Vytautas Steponaitis: „Laukiu, laukiu pinigų, bet sulaukti nebegaliu. Per tai aš taip ilgai tylėjau ir Jums nieko nerašiau. Gal Stepon. sunku? Būtų man labai liūdna, jeigu Step. būtų priverstas pasišvęsti virš savo galės... Aš nenoriu taip sunkiai išnaudoti širdingai man užjaučiančių ypatų... Supraskit mane: aš geidžiu visados būti „džentelmenu“...“ (Juozapo Albino Herbačiausko laiškas Baliui Sruogai, iš Krokuvos - į Miuncheną, iki 1923-08-23 (1), in: *LNMMB RKRS*, f. 25, b. 364, l. 1r).

Juozas Urbšys persiuntė Juozapui Albinui Herbačiauskui lietuvių visuomenės lėšomis surinktą sumą. Juozapas Albinas Herbačiauskas, padedamas Juozo Urbšio, 1923-08-22 iš Berlyno išvyko į Kauną.